

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 24. juni 2020
Kontor: Koncernstyrelsen
Sagsbeh: Lasse Holm
Sagsnr.: 2019-0282-0050
Dok.: 1439546

Hermed fremsendes Justitsministeriets orientering om sagsbehandlingstiderne i volds- og voldtægtssager samt sager om ulovlig besiddelse af våben på offentlig tilgængeligt sted i 2019.

Af afsnit 1 - 3 fremgår sagsbehandlingstiderne for politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen. I afsnit 4 følger bemærkninger til sagsbehandlingstiderne og i afsnit 5 belyses målsætningerne i 2020.

Myndighedernes bidrag til besvarelsen vedlægges endvidere til orientering.

Nick Hækkerup

/

Martin Stolpe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Afrapportering på sagsbehandlingstider i volds-, voldtægts- og våbensager

Overordnet lovgrundlag og definition

I 1994 blev der fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden i visse straffesager om vold, og i 2004 blev der fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden i straffesager om voldtægt. I straffesager om besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder blev der i 2008 fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden. Disse sager benævnes med en fællesbetegnelse for ”VVV-sager”.

Målsætningerne gælder for politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen, og der har historisk været en række forskelle på, hvilke sager der indgik i de forskellige myndigheders opgørelser af målopfyldelsen, som sendes til Folketingets Retsudvalg én gang årligt. For at mindske disse forskelle og for at lette kategoriseringen af VVV-sagerne trådte der pr. 1. juli 2018 en ny definition af VVV-sager i kraft, *jf. boks 1*.

Boks 1

Ny definition af VVV-sager

I den gennemførte ændring af retsplejeloven, jf. Lov nr. 714 af 8. juni 2018 (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager), er det fastlagt, at VVV-sager fremover omfatter sager, hvor en af følgende forbrydelser udgør hovedforholdet:

- Voldssager: simpel vold (straffelovens § 244), vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv (§ 119, stk. 1, for så vidt angår vold), vold mod vidner (§ 123 for så vidt angår vold), grov vold (§§ 245 og 245 a) og særligt grov vold (§ 246). Ved domstolene omfattes sager, hvor simpel vold udgør hovedforholdet, dog kun i gentagelsestilfælde (§ 244, jf. § 247, stk. 1).
- Voldtægtssager (straffelovens § 216 og § 225, jf. § 216).
- Våbensager: ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted (knivlovens § 1) og ulovlig besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3).

Ved domstolene omfattes tilståelsessager og domsmandssager, men ikke nævningesager og sager uden domsmænd, som ikke er tilståelsessager.

Kilde: Lov nr. 714 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager)

Definitionsændringen har medført et databrud i forhold til opgørelserne fra før den 1. juli 2018, hvilket særligt har betydet et større antal VVV-sager i retterne.

1. Voldssager

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningerne, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen, til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

I 2019 har der været 5.517 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev 81 pct. af sagerne indbragt for retten inden for 30 dage. Dette er en stigning på 5 procentpoint i forhold til 2018, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 30 dage fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet	
	Antal sager	Inden 30 dage
2015	4.016	64 pct.
2016	3.918	63 pct.
2017	5.115	56 pct.
2018	5.635	76 pct.
2019	5.517	81 pct.

Anm.: Opgørelsen er baseret på dynamiske data. Der vil derfor kunne ske ændringer i data, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Kilde: Rigsadvokaten

Danmarks Domstole

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2019 har der været 3.629 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. Heraf blev 56 pct. af sagerne afgjort inden for 37 dage. Målopfyldelsen er dermed faldet med 1 procentpoint i forhold til 2018, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Inden 37 dage
2015	706	40 pct.
2016	624	43 pct.
2017	799	40 pct.
2018	2.292	57 pct.
2019	3.629	56 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb, eller efter at anke dom er afsagt.

I 2019 har der været 522 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev fristen overholdt i 88 pct. af sagerne. Målopfyldelsen er dermed faldet med 4 procentpoint i forhold til 2018, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Andel dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2015	384	75 pct.
2016	300	74 pct.
2017	322	87 pct.
2018	467	92 pct.
2019	522	88 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, indgår ikke i undersøgelsen. I opgørelsesperioden var der 8 sager, hvor der blev givet udsættelse, og 776 sager, hvor fodlænke blev vurderet.

2. Voldtægtssager

Politiet og anklagemyndigheden

Målsætningerne indebærer for politiet og anklagemyndigheden, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen, til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 60 dage, dog således at det for sager, hvor der gennemføres mentalundersøgelse af sigtede og eventuelt tillige sker forelæggelse for Retslægerådet, gælder, at dette tidsforbrug ikke bør overstige 4 måneder.

I 2019 har der været 247 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på henholdsvis 60 dage (uden mentalundersøgelse) og 4 måneder (med mentalundersøgelse). Heraf blev 81 pct. af sagerne behandlet inden for målsætningen. Dette er en fremgang på 6 procentpoint i forhold til 2018, *jf. tabel 4*.

Tabel 4

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen indtil henholdsvis 60 dage og 4 måneder fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet	
	Antal sager	Inden 60 dage/4 mdr.
2015	169	56 pct.
2016	190	56 pct.
2017	188	43 pct.
2018	232	75 pct.
2019	247	81 pct.

Anm.: Opgørelsen er baseret på dynamiske data. Der vil derfor kunne ske ændringer i data, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Kilde: Rigsadvokaten

Danmarks Domstole

For domstolene er målsætningen for sagsbehandlingstiden i voldtægtssager fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2019 har der været 250 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. 60 pct. af voldtægtssagerne blev afgjort inden for målsætningen i 2019, hvilket er en forbedring på 13 procentpoint i forhold til 2018, *jf. tabel 5*.

Tabel 5

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Inden 37 dage
2015	135	33 pct.
2016	129	29 pct.
2017	155	29 pct.
2018	227	47 pct.
2019	250	60 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldtægtsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, der ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb, eller efter at ankedom er afsagt.

I 2019 har der været 28 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev fristen overholdt i 86 pct. af sagerne. Dette er et fald på 4 procentpoint i forhold til 2018, *jf. tabel 6*.

Tabel 6

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2015	25	68 pct.
2016	30	80 pct.
2017	34	77 pct.
2018	39	90 pct.
2019	28	86 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I den opgjorte periode drejer det sig om 17 sager, hvor den dømte er vurderet til afsoning med fodlænke.

3. Våbensager – ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningen, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen, til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

I 2019 har der været 643 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev 74 pct. af sagerne behandlet inden for fristen, hvilket er en fremgang på 17 procentpoint i forhold til 2018, *jf. tabel 7.*

Tabel 7

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 30 dage fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet	
	Antal sager	Inden 30 dage
2015	122	22 pct.
2016	270	46 pct.
2017	579	35 pct.
2018	544	57 pct.
2019	643	74 pct.

Anm.: Opgørelsen er baseret på dynamiske data. Der vil derfor kunne ske ændringer i data, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Kilde: Rigsadvokaten

Danmarks Domstole

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er fastsat til 37 dage, heraf udgør berammelsestiden 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2019 har der været 879 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. Heraf blev målsætningen opfyldt i 63 pct. af sagerne, hvilket er en fremgang på 9 procentpoint i forhold til i 2018, *jf. tabel 8.*

Tabel 8

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Inden 37 dage
2015	136	41 pct.
2016	173	57 pct.
2017	286	48 pct.
2108	492	54 pct.
2019	879	63 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen er målsætningen, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb, eller efter at ankedom er afsagt.

I 2019 har der været 141 sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt tilgængeligt sted, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf er 88 pct. af sagerne blevet behandlet inden for 30 dage. Dette er på niveau med 2018, *jf. tabel 9*.

Tabel 9

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2015	104	65 pct.
2016	102	70 pct.
2017	89	82 pct.
2018	126	88 pct.
2019	141	88 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I 2019 har der været 94 sager, hvor den dømte blev vurderet til afsoning med fodlænke.

4. Bemærkninger til sagsbehandlingstiderne

Justitsministeriet finder, at udviklingen fra 2018 til 2019 for sagsbehandlingstiderne i sager om vold, voldtægt og våben (VVV-sagerne) er tilfredsstillende. For politiet og anklagemyndigheden samt domstolene fastholdes den generelt positive udvikling fra 2018 i de tre kategorier, mens kriminalforsorgen oplever et mindre fald i målopfyldelsesgraden men ligger dog fortsat over målsætningen på 85 pct. Som det tidligere er oplyst, er dette et udtryk for den skærpede indsats i forhold til at opnå en højere målopfyldelse, som blev iværksat i alle myndighederne i løbet af 2017 og 2018.

Det skal samtidig bemærkes, at denne forbedring i målopfyldelsen på VVV-sagerne skal ses i lyset af, at andre sagsområder i straffesagskæden oplever en negativ udvikling i sagsbehandlingstiderne. Det har således været et strategisk valg at skærpe fokus på VVV-sagerne, således at disse sager bliver særligt prioriteret i den aktuelle situation.

Tiltag til nedbringelse af sagsbehandlingstiderne i VVV-sager

Generelt for alle myndigheder er opfølgningen over for de enkelte politikredse, retskredse og kriminalforsorgsområder fortsat i 2019. Myndighederne har således kvartalsvis offentliggjort data om de lokale enheders sagsbehandlingstider. Benchmark over sagsbehandlingstiderne i de lokale enheder er ligeledes blevet drøftet i tværgående ledelsesfora i Justitsministeriets koncern med henblik på opfølgning over for de lokale enheder, som har haft de længste sagsbehandlingstider. Herudover har hver myndighed iværksat yderligere specifikke initiativer.

Politiet og anklagemyndigheden

Som følge af den positive udvikling i sagsbehandlingstiden i sager om vold, voldtægt og våben i 2019 har Rigsadvokaten og Rigspolitiet ikke fundet anledning til at genindføre nogle af de centrale tiltag, som i 2018 var iværksat for at skærpe det ledelsesmæssige fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden i disse sager eller at indføre andre centrale initiativer.

I medfør af handlingsplanen for nedbringelse af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet – hvor sager om vold og voldtægt indgår som en væsentlig del – er der fra august 2019 og frem iværksat en lang række initiativer i Rigspolitiet og hos Rigsadvokaten med henblik på at understøtte politikredsene i at opfylde handlingsplanens målsætninger og sikre det ledelsesmæssige fokus herpå. Det gælder bl.a. i forhold til ledelsesinformation, controlling, tilsyn, kommunikation mv.

De regionale statsadvokater har som led i tilsynet med politikredsene behandling af sager om vold, voldtægt og våben oplyst, at alle politikredse i 2018 og 2019 har etableret og videreført en lang række procedurer og styringsmæssige tiltag for at sikre en hensigtsmæssig sagsgang i disse sager, således at sagsbehandlingstiden kan overholdes og reduceres i overensstemmelse med målkravet, *jf. boks 2*.

Boks 2

Politiet og anklagemyndigheden: Tiltag for at sikre hensigtsmæssig sagsgang i VVV-sager

Følgende procedurer og tiltag er bl.a. iværksat:

- Hurtig og kompetent daglig visitation af indkomne sager.
- Daglig prioritering på enkelsagsniveau.
- Brug af elektroniske sagsstyringsreoler
- Løbende controlling på målopfyldelse.
- Løbende ledelsesmæssig fokus på målopfyldelsen og på tilstedeværelse af tilstrækkelige ressourcer i de enkelte led af sagsbehandlingen, f.eks. ved allokering af faste medarbejdere eller vagtordninger til behandling af sager om vold, voldtægt og våben.
- Udnyttelse af ledige ressourcer i beredskabet.
- Tæt samarbejde mellem politi og anklagemyndighed – på sags-, medarbejder og ledelsesniveau.
- Afvikling af merarbejde med henblik på behandling af sager om vold, voldtægt og våben.
- Evaluering af sager med fristoverskridelser med henblik på læring og/eller iværksættelse af nye initiativer.

Kilde: Rigspolitiet og Rigsadvokaten

Det bemærkes, at trods en forbedret målopfyldelse, er antallet af verserende sigtelser uden tiltale i sager om vold, voldtægt og våben ultimo 2019 steget med 9 pct. siden ultimo 2018. Den gennemsnitlige alder er imidlertid samtidig faldet med 40 dage, svarende til 32 pct.

Domstolsstyrelsen

Domstolsstyrelsen vurderer udviklingen fra 2018 til 2019 for VVV-sager til at være tilfredsstillende, idet målopfyldelsen for voldssager er på nogenlunde samme niveau som i 2018, mens målopfyldelsen er væsentligt øget for voldtægtssager og våbensager i 2019.

Domstolsstyrelsen vurderer desuden, at det fortsat er for tidligt at konkludere, hvorvidt stigningen i antallet af verserende VVV-sager – udover Bedste Praksis' projekt om øget videndeling på VVV-sagsområdet – kræver nye initiativer. Domstolsstyrelsen vil dog følge udviklingen nøje.

Det bemærkes, at trods en forbedret målopfyldelse er antallet af verserende VVV-sager ultimo 2019 fordoblet siden ultimo 2018. Den gennemsnitlige alder er dog faldet marginalt med 4 dage, svarende til 2 pct.

Kriminalforsorgen

Kriminalforsorgen har oplyst, at i 10 pct. af det samlede antal VVV-sager er årsagen til sen indsættelse, at den dømte er udeblevet fra fremmøde. Det svarer til 85 pct. af det samlede antal sene sager. I 2018 udgjorde dømtes udeblivelse fra fremmøde 4 pct. af det samlede antal sager. Der er således tale om en stigning på 6 procentpoint. Til gengæld udgjorde andelen af sene sager, hvor årsagen skyldtes en administrativ fejl eller lignende kun 1 pct. af det samlede antal sager mod 3 pct. i 2018.

Kriminalforsorgen har generelt oplyst, at andelen af udeblevne fra fængsler og arresthuse har været faldende i de senere år og særligt i 2019. Det må imidlertid konstateres, at de initiativer, der allerede er iværksat, ikke har været tilstrækkelige til at mindske antallet af udeblevne i sager, hvor der skal ske hurtig indsættelse. Kriminalforsorgen overvejer derfor løbende nye initiativer til at nedbringe andelen af udeblevne.

5. Målsætninger i 2020

I 2020 fastholdes succeskriterierne for målopfyldelsen for VVV-sagerne på samme niveau som i 2019. Succeskriteriet er således, at 75 pct. af sagerne nås inden for fristen i politiet og anklagemyndigheden, samt at 85 pct. af sagerne nås inden for fristen i kriminalforsorgen. For politiet og anklagemyndigheden samt kriminalforsorgen er forventningen til målopfyldelsen en del af myndighedernes planer for indsatsområder i 2020. Grundet COVID-19-situationen vurderes det dog, at det kan være udfordrende for myndighederne at leve op til målsætningerne for 2020.